

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: diplomová

Posudek: vedoucího

Práci hodnotil: PhDr. Jaromír Murgaš, CSc.

Práci předložil: Bc. Jan Holub

Název práce: Otázky individuace a moudrosti v Jungově pojetí člověka

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce je, podle slov autora z prvních řádků práce, „snaha o přiblížení tzv. procesu individuace“ u C.G. Junga, čili též proces získávání lidské moudrosti v Jungově pojetí. Krásné a ambiciózní téma autor zvládnul vlastně dosti úsporně, zároveň ovšem také úspěšně a elegantně. Práci splnil i příslušné požadavky kvalifikačního stupně diplomové práce.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce je tematicky a obsahově nepochybně náročná, neboť vyžadovala myšlenkově kvalitní zpracování ne vždy přehledných původních zdrojů a myšlenek. I když seznam literatury není právě bohatý, podstatná je hlavně vlastní práce autora. Ten si samostatně poradil se zpracováním tématu i s jeho vyjádřením. Je třeba ocenit, že navzdory vší Jungově baroknosti diplomant postupoval velmi věcně a racionálně, ničemu nepropadl a do ničeho se nezapletl, což je samo výkonem. Jungovo pojetí zrekonstruoval věrně a s pochopením – a „sám za sebe“, nikoli ze sekundárních zdrojů. Na závěr svého přehledného a jasného výkladu přidal jakožto specifický přínos své práce – a její „ověření“ - svůj vlastní výklad alchymického textu z Jungovy „sbírky“ prostřednictvím Jungových pojmů a představ o individuaci (– a s ní zároveň dosažení lidské moudrosti, jak je avizováno v tématu a názvu diplomové práce). Přehledný text DP jen poněkud příliš předkládá už hotové výsledky a nepředvádí kritické zpracování tématu, které výsledkům předcházelo.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce je z formálního hlediska prakticky skoro zcela v pořádku, části na sebe dobře navazují co do smyslu; pouze se stalo, že se výklad ve dvou různých částech asi v rozsahu jedné stránky obsahově opakuje (výklady na str. 38 už v textu v jiné podobě byly; je str. 38 jejich připomenutím či redakčním opomenutím?)

Nedostatkem je poměrně málo odkazování, u jiného autora DP by působilo podezřele. A také občasné chyby v interpunkci. Systematičtější chyba je pak užívání majoliky v jednom typu přidavných jmen (odvozených od vlastních jmen – „Herakleitovský“ apod.). Vzácně se objeví neobratný výraz, tvar slova. Jazyk práce ale naopak všeobecně zaslouží zvláštní ocenění.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práce je po obsahové i formální stránce prakticky v pořádku a na výborné intelektuální úrovni je zpracování tématu. Kladem jsou kvalita pochopení, přehlednost, logika a jasnost inteligentního zpracování i výkladu, přitom získané velmi samostatnou vlastní prací a výkony autora. Jako problém, který působí určitou ambivalenci výsledku a ne dobrý dojem, však zároveň vidím, a to nejen z hlediska charakteru DP v našem

studiu, že se z výsledné podoby práce vytratilo ukázání problematičnosti a zkoumání, charakterizující obvykle odborný výkon. Zvláště v souvislosti s filosofickými otázkami, které Jungovy koncepce obsahují či kladou.

Důvodem je, předpokládám, že autor si Jungovu koncepci dobře vyjasnil a že při svém intelektu problémy zpracování a výkladu koncepce luštil jen jako předpoklady k vytvoření svého až „učitelského“ (učitelsky?) jasného výkladu. Jako by ale pozapomněl vidět a upozorňovat na - či pozastavil pro účel rychlého sepsání práce - problematičnost. Nebo jej ovlivnilo, i že sám Jung věci neviděl moc filosoficky? Že s pomocí svého stupně filosofie a poznatků i své kritiky vědy i vlastních zkušeností a myšlení vytvořil nejen ucelenou, ale i dost uzavřenou doktrínu, která má až podobu hotového dogmatu. Což je zároveň svůdné pro jeho čtenáře či zpracovávatele, aby jí podlehl – nebo její ideji ucelenosti a jednoty. Autor DP přitom dobře postřehl na začátku výkladu o Jungově „filosofii“ a jejích inspiračních zdrojích, že Jung viděl, v souladu s Herakleitem, pohyblivost života, stojícího na vyvažování a proměnách polarit i směřování k cíli (a také, u člověka specificky, i jisté jeho jednotě). Sám (autor) tak i prokázal výborný stupeň vlastního filosofického porozumění, schopnost samostatně analyzovat a vyhodnotit souvislosti a vlivy. Ovšem neukázal to čtenářovi, takže to na první pohled není vidět. A také to ještě není celá cesta filosofie (ani být nemůže) – ani cesta k zachycení a s tím reflexi (jistě nějak kritické) nějakého myšlenkového systému. Možná je to autorovo rozhodnutí, možná Jungovi a úkolu trochu „podlehl“. Jakkoli Jung popisuje sám, jak „systém“ a uchopování nevědomí postupně „objevoval“ v průběhu života a jakkoli upozorňuje místy na hypotetickou nezbádanost hlubin nevědomí, jeho výsledný systém je v obecnosti vlastně uzavřený. Autor DP tuto vlastnost dobře chápe a popisuje ve svém výkladu o paradigmatech v souvislosti s Freudem. Není to nakonec u Junga analogické?

V provedení DP je řada obtížných věcí vysvětlena dobře, ale dost bez odkazů; i řada věcí, předpokladů, tezí v práci zůstala nevysvětlena, jen v předpokladech či tezích. Víím, že autor si je sám samostatně vyjasnil. Ale v provedení práce neudělal místo pro kritické podání, reflexe, kontexty, ale i zhodnocení. To vše zapsat a ukázat by ale předpokládalo mnohem více času na zpracování tématu, než autorovi okolnosti dovolily, jak víím. Za daných okolností je tedy třeba, myslím, spíše ocenit výkon uložený ve výsledku, než nepředvedené kontexty a kritiky Jungovy koncepce. Výsledkem bádání práce je, i když to při listování jí možná není moc patrné.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Jungův postup při „objevování“ (= objevování se mu v něm) jeho konceptů je z jeho prací zřejmý. Je v souladu s myšlenkou, že to ne vědomá, ale nevědomá část je hlavním původcem, pramenem našeho pojmání věcí. To však zároveň předkládá jistou nekritizovatelnost a nepřezkoumatelnost jeho konceptů – člověk si prý (asi?) jen potřebuje uvědomit své analogické obsahy vlastní psyché - a přiznat jim určitou platnost (což je jistě filosofické rozhodnutí). Moje otázka je, myslím, těžká: Jak byste se k jeho konceptem a pojmům vztáhl kriticky?

Asi i druhá je těžká: Jistě jako příklad je chápání obsahu toho, co Jung označuje jako „bytotné já“. Jeho Vámi zrekonstruované (?) odlišení od ega je pěkné, Vaše zachycení – vymezení – také. Přesto – není „bytotné já“ příliš nábožensko-metafyzickou konstrukcí, předpokladem – zvláště, když uvažujeme o vývoji dějinného vědomí?

Třetí bude už jen snad jednoduchá, lehce kontrolní: Copak „dělá“ v textu citace na str. 23 dole v textu, zvláště v kontrastu k výkladu, který jste udělal k nevědomí dle Junga předtím?

Ohledně ne dost vysvětlených tezí, i nekriticky předaných pojmů („taoisticko-alchymický“ spis aj.) by se zde dalo pokračovat, věřím, že autor je s odstupem sám vidí a případně ještě uvidí.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl): Výborně.

Datum: 24.8.2018

Podpis:

